

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-1184

Chișinău

12 februarie 2020

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (inițiativă legislativă nr.266/2019), aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.80/2020.

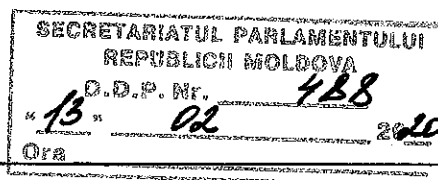
Anexe:

1. Hotărîrea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul asupra proiectului de lege (în limba română -4 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.E.Grosu
Tel.:250274

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.80

din 12 februarie 2020

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

ION CHICU

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Fadei Nagacevschi

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.80/2020

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 266 din 15 noiembrie 2019), de către un grup de deputați în Parlament, și relevă următoarele.

Potrivit notei informative, respectivul proiect are drept obiectiv reducerea riscurilor de utilizare a fundațiilor în scopuri politice și electorale.

Din punct de vedere conceptual, menționăm că interdicțiile formulate în proiect sunt descrise insuficient și nu sunt previzibile. O interdicție absolută a colaborării dintre fundații și partide nu poate fi justificată într-un stat democratic. Pe de altă parte, interdicția finanțării, inclusiv susținerea directă sau indirectă a partidelor politice de către organizațiile necomerciale, este prevăzută în Codul electoral nr. 1381/1997 și Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

În același timp, constatăm că chestiunea privind definirea exactă a limitelor implicării organizațiilor necomerciale în activități care pot fi catalogate ca fiind politice a fost soluționată în proiectul Legii nr. 109 cu privire la organizațiile necomerciale, adoptat în primă lectură de către Parlamentul Republicii Moldova la 3 mai 2018 (articolul 6 alineatele (3)-(5)), care a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern.

Ținem să concretizăm că, în conformitate cu prevederile articolului 27 alineatul (2) litera b) din acest proiect, Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații se abrogă, urmând ca regimul lor juridic să fie unificat cu cel al asociațiilor obștești și instituțiilor private.

Prin urmare, se va examina oportunitatea promovării în continuare a inițiativei legislative cu nr. 266 din 15 noiembrie 2019 prin prisma existenței proiectului de lege privind organizațiile necomerciale, precum și, după caz, posibilitatea înaintării de către autorii inițiativei legislative a modificărilor lor în formatul unor amendamente la proiectul de lege privind organizațiile necomerciale, pentru lectura a II-a. În versiunea curentă, acesta corespunde standardelor internaționale și europene în domeniul libertății de asociere, dar și prescrie interdicții clare privind limitarea activităților care pot fi catalogate ca fiind politice.

Referitor la prezentul proiect, menționăm că acesta necesită a fi revăzut în vederea corespunderii cu actele normative în vigoare, precum și sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă.

La articolul I:

Referitor la primul alineat, considerăm necesară excluderea cuvintelor „și completările”, deoarece, în conformitate cu articolul 62 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificarea actului normativ constă în schimbarea

oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text. Prin urmare, nu este necesară referința la completare, deoarece modificările includ și completări. Această obiecție este valabilă și pentru norma prevăzută la articolul II din proiect.

La punctul 1, menționăm că articolul 17 din Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații reglementează temeiurile de refuz pentru a înregistra simbolică fundației. Totodată, articolul 7 alineatul (3) din Legea nominalizată prevede că fundațiile pot avea simbolică și stabilește în acest sens unele cerințe, nerespectarea cărora are drept consecință refuzul de a înregistra simbolică fundației conform articolului 17. Prin urmare, condiția invocată de către autorii inițiativei pentru articolul 17 inițial urmează a fi propusă în contextul articolului 7 din Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații.

În același timp, se recomandă de a omite categoria „persoanelor exponente ale unui interes politic”, aceasta nefiind reglementată și definită în cadrul normativ relevant în vigoare (remarcă valabilă și pentru amendamentele din punctele 2 și 3 ale art. I din proiect). Or nu este clar dacă prin cuvintele „persoanelor exponente ale unui interes politic” se face referire la persoanele oficiale de stat exponente ale unui interes politic sau la altă categorie de persoane.

La punctul 2:

Articolul 1 din Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații prevede o interdicție generală privind implicarea fundațiilor în activități care pot fi încadrate ca fiind agitație electorală sau susținere directă/indirectă a unui partid.

În cazul dat, prevederile propuse la articolul 22 alineatul (1) litera d) necesită a fi revizuite, deoarece sunt descrise insuficient și nu sunt previzibile. Or, în cazul adoptării acestora, fundațiile (inclusiv cele de bună credință) ar trebui să se abțină de la orice activitate care s-ar putea încadra în inițiativele lansate de către exponenții partidelor politice, de exemplu activități care corespund obiectivelor statutare declarate ale unei fundații: promovarea alegerilor libere și corecte, realizate inclusiv de către organizații internaționale cu statut de fundații (National Democratic Institute, International Republican Institute, Konrad Adenauer Stiftung, printre altele), care ar putea fi interpretate ca fiind parte a acestor activități interzise. Astfel, reiterăm că o interdicție absolută a colaborării dintre fundații și partide nu poate fi justificată într-un stat democratic.

Deși nu negăm intenția de bună credință a autorilor de a găsi o soluție legislativă pentru limitarea implicării unor fundații în susținerea concurențelor electorali, menționăm că interdicțiile precum cele formulate în proiect se regăsesc în legislația unor state cum ar fi Federația Rusă sau Azerbaidjan. Menționăm că prevederi similare au fost introduse în 2018 de către autoritățile autoprocimate de la Tiraspol pentru a descuraja activitatea organizațiilor societății civile.

Adițional, norma propusă pentru litera d) alineatul (1) al articolului 22 din Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații, necesită a fi revăzută deoarece este ambiguă, cuvintele „de către fondatorii personalului” creând incertitudini la interpretare.

La punctul 3:

Completarea articolului 25 cu norma cuprinsă în alineatul (4¹) necesită a fi revăzută, fiindcă prezența unei asemenea interdicții contravine libertății de asociere.

Este de menționat că libertatea de asociere nu poate fi limitată pentru o anumită categorie de cetățeni fără o justificare rezonabilă. În același timp, fundația nu poate fi responsabilă pentru activitățile sau afilierea membrilor organului ei de conducere (în special a rudelor prin alianță a membrilor Consiliului fundației) care nu se referă la activitatea nemijlocită în organizație.

Mai mult decât atât, motivele acestei interdicții nu au fost descrise în nota informativă. Aplicarea lor va produce un efect descurajator asupra exercitării libertății de asociere. Asemenea limitări, de exemplu, nu sunt prevăzute pentru organele de conducere ale persoanelor juridice cu scop lucrativ.

Din primul alineat al punctului 3, textul „cu un alineat nou (4¹)” se va substitui cu textul „cu alineatul (4¹)”.

La punctul 5, expunerea în redacție nouă a articolului 37 din Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații nu poate fi realizată, deoarece dispozițiile acestui articol au caracter temporar. Or, potrivit articolului 37 din Legea vizată, fundațiile înregistrate până la data menționată urmau să se reînregistreze în termen de un an. Fundațiile care s-au reînregistrat în decursul anului (28 octombrie 1999 – 28 octombrie 2000) în temeiul legii au fost considerate autodizolvate și urmau a fi radiate din registrul respectiv în baza deciziei Ministerului Justiției.

Prin urmare, toate fundațiile înregistrate până la intrarea în vigoare a Legii nr. 581/1999 cu privire la fundații au fost obligate prin lege să se reînregistreze, iar cele înregistrate după data de 28 octombrie 1999 au fost deja înregistrate în conformitate cu prevederile legii ce reglementează domeniul respectiv.

În urma celor expuse, în corespundere cu articolul 67 alineatul (7) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative sau dispozițiile acestora care au avut aplicare temporară și au termenul de aplicare depășit nu se abrogă. Respectiv, nici modificarea acestora nu se permite, deoarece a fost depășit termenul de aplicare.

Subsecvent, la punctul 5, în partea ce ține de prevederile incluse la alineatul (4) al articolului 37, prin care se propune ca Guvernul, în termen de 3 luni, să instituie Registrul de stat al organizațiilor necomerciale, al cărui deținător va fi Agenția Servicii Publice, remarcăm că Hotărârea Guvernului nr. 345/2009 cu privire la Registrul de stat al organizațiilor necomerciale a fost abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 720/2018 cu privire la modificarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului.

Totodată, conform articolului 12 alineatul (1) din Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații, fundațiile se înregistrează la Agenția Servicii Publice în conformitate cu legea indicată și cu Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. Astfel, potrivit acestei legi, precum și Hotărârii Guvernului nr. 314/2017, Agenția Servicii Publice efectuează înregistrarea de stat a persoanelor juridice (inclusiv a organizațiilor necomerciale cum ar fi fundațiile) și ține Registrul de stat al persoanelor juridice.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 31/2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a avut loc preluarea de către Agenția Servicii Publice a Registrului de stat al organizațiilor necomerciale de la Ministerul Justiției și asigurată instalarea și funcționalitatea platformei electronice pe care se realizează evidența acestora. Sistemul a fost lansat cu succes în cadrul Agenției Servicii Publice la data de 21 mai 2018 conform termenului stabilit prin legislație.

Prin legea nominalizată au fost modificate denumirile registrelor: Registrul cultelor religioase și al părților lor componente, Registrul partidelor politice, Registrul de stat al asociațiilor obștești, Registrul de stat al organizațiilor necomerciale în Registrul de stat al persoanelor juridice, care în conformitate cu Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali este parte componentă a Registrului de stat al unităților de drept, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 272/2002 despre măsurile privind crearea Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al unităților de drept”.

La articolul II:

Completarea propusă la articolul 26 alineatul (6) litera h) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice nu se integrează armonios în textul de bază, fapt pentru care cuvintele „inclusiv fundațiile” vor fi incluse după textul „organizațiile necomerciale.”.

Totodată, se va revedea oportunitatea completării date, deoarece, potrivit articolului 1 din Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații, fundația este o organizație necomercială, astfel completarea dată este inutilă.

Mai mult decât atât, considerăm că modificarea propusă nu va atinge scopul expus în nota informativă, or aceasta doar dublează sensul unei norme existente. Riscurile enunțate cu privire la posibilitatea finanțării activității partidelor politice din Republica Moldova prin intermediul organizațiilor necomerciale nu sunt reale, în cazul în care prevederile Codului electoral și Codului fiscal ce limitează orice posibilitate a organizației necomerciale să utilizeze resursele pentru acest scop sunt aplicate și puse în practică.

Prin urmare, reiterăm concluzia expusă anterior privind faptul că legislația în vigoare conține deja mecanisme suficiente pentru a acoperi situațiile descrise de nota informativă, cu condiția că sunt puse în aplicare și sunt implementate cu bună credință de către autoritățile responsabile.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
ПОСТАНОВЛЕНИЕ №80

от 12 февраля 2020 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту закона
о внесении изменений в некоторые нормативные акты**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона
о внесении изменений в некоторые нормативные акты.

Премьер-министр

ИОН КИКУ

Контрасигнует:

Министр юстиции

Фадей Нагачевски